

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Sociologický průzkum

„Evaluace prevence sociálně patologických jevů žáky 8. ročníků základních škol v Kraji Vysočina“

Empirické centrum Vysočiny VŠPJ

www.vspj.cz

ecv@vspj.cz

Milí žáci,

dovol nám, abychom ti v následujícím dotazníku předložili několik otázek, které jsou zaměřeny na hodnocení programů primární prevence (programy, které tě informují o nebezpečnosti některých jevů, jako jsou např. kouření, užívání alkoholu a jiných návykových látek, šikana, a seznamují tě s tím, jak těmto jevům předcházet), kterých ses jako žák základní škol zúčastnil. Dotazníkovým šetřením je snaha zjistit tvoji informovanost o těchto jevech. Vyplněním následujícího dotazníku nám pomůžeš vytvořit účinné nástroje k jejich omezování. Upozorňujeme tě, že vyplňování je anonymní a nikdo ze školy nebude vědět, jak kdo odpovídal!

Děkujeme ti za odpovědný přístup k vyplnění dotazníku a přejeme mnoho zdaru v dalším vzdělávání i v osobním životě.

Za řešitelský tým Empirického centra Vysočina
Mgr. Daniel Hanzl, sociolog

Upozornění 1!

Otázku si vždy pozorně přečti! Vyber si odpověď a zakroužkuj vždy jen jednu odpověď, pokud v instrukci otázky není uvedeno jinak. Na všechny nejasnosti u otázek se zeptej tazatele. Děkujeme za pochopení.

Upozornění 2!

Pokud odpověď, kterou jsi zakroužkoval/a, nebude ta, která odpovídá tvému hodnocení, a budeš chtít své původní rozhodnutí změnit, postupuj následujícím způsobem: chybnou odpověď zřetelně přeškrtni a zakroužkuj novou odpověď. Postupuj podle obrázku níže!

Správné označení odpovědi

☒ A	Ano
☐ B	Ne
☐ C	Nevím

Chybná odpověď a označení správné

☒ A	Ano
☐ B	Ne
☐ C	Nevím

ČÁST 1

1) Z následujícího seznamu témat preventivních programů nám prosím označ ty, kterých ses v minulých letech či měsících zúčastnil/a.

Záškoláctví	ANO	NE
Šikana, násilí (kyberšikana)	ANO	NE
Divácké násilí	ANO	NE
Kriminalita, delikvence, vandalismus	ANO	NE
Politický a náboženský extremismus (negativní vliv politických názorů a církví směřujících k potlačení lidskosti a tolerance)	ANO	NE
Rasismus, xenofobie (nesnášenlivost k jiným národům, národnostem, obava a strach z nich)	ANO	NE
Užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky)	ANO	NE
Onemocnění HIV/AIDS a další nemoci šířící se krevní cestou	ANO	NE
Poruchy příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie)	ANO	NE
Netolismus (závislost na virtuálních drogách - TV, video, PC hry, internet...) a patologické hráčství (gambling)	ANO	NE
Domácí násilí	ANO	NE
Týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání	ANO	NE

2) Z těch témat, která jsi výše označil/a, nám prosím řekni, zda téma bylo přednášeno někým ze školy (třídní učitel, jiný učitel, výchovný poradce) či někým mimo školu (pracovníci jiné organizace).

Téma programu prevence	Ze školy	Mimo školu	Nevím
Záškoláctví	a	b	c
Šikana, násilí	a	b	c
Divácké násilí	a	b	c
Kriminalita, delikvence, vandalismus	a	b	c
Politický a náboženský extremismus (negativní vliv politických názorů a církví směřujících k potlačení lidskosti a tolerance)	a	b	c
Rasismus, xenofobie (nesnášenlivost k jiným národům, národnostem, obava a strach z nich)	a	b	c
Užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky)	a	b	c
Onemocnění HIV/AIDS a další nemoci šířící se krevní cestou	a	b	c
Poruchy příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie)	a	b	c
Netolismus (závislost na virtuálních drogách - TV, video, PC hry, internet...) a patologické hráčství (gambling)	a	b	c
Domácí násilí	a	b	c
Týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání	a	b	c

3) Jak daný program hodnotíš? Ohodnot' stejně, jako se hodnotí známkami ve škole, kde 1 znamená „program byl pro mne přínosem“ a 5 naopak „program mi vůbec nic nepřinesl“. Pokud jsi programem na uvedené téma neprošel/a, nech řádek volný!

Záškoláctví	1	2	3	4	5
Šikana, násilí	1	2	3	4	5
Divácké násilí	1	2	3	4	5
Kriminalita, delikvence, vandalismus	1	2	3	4	5
Politický a náboženský extremismus (negativní vliv politických názorů a církví směřujících k potlačení lidskosti a tolerance)	1	2	3	4	5
Rasismus, xenofobie (nesnášenlivost k jiným národům, národnostem, obava a strach z nich)	1	2	3	4	5
Užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky)	1	2	3	4	5
Onemocnění HIV/AIDS a další nemoci šířící se krevní cestou	1	2	3	4	5
Poruchy příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie)	1	2	3	4	5
Netolismus (závislost na virtuálních drogách - TV, video, PC hry, internet...) a patologické hráčství (gambling)	1	2	3	4	5
Domácí násilí	1	2	3	4	5
Týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání	1	2	3	4	5

4) Mají, podle tebe, takové programy smysl? Vycházej z vlastní zkušenosti těch programů, které jsi absolvoval/a.

A	Ano, jsou přínosné
B	Ne, přínosné nejsou
C	Nevím, jak bych odpověděl/a

* Na následující otázku odpovídají pouze ti, kteří v předešlé otázce odpověděli variantou „B“. Ostatní přejdou na otázku č. 6!

5) Proč pro tebe nebyly programy přínosné?

Nerozuměl/a jsem tomu, co mi říkali	ANO	NE
Výklad přednášejícího mne nezaujal	ANO	NE
Nudil/a jsem se	ANO	NE
Informace, které tam byly řečeny, jsem věděl/a	ANO	NE
Forma, kterou to bylo podáváno, byla jak pro malé děti	ANO	NE
Jiný důvod	ANO	NE
Napiš:		

6) Odmítl/a ses účastnit nějaké aktivity v rámci programu?

A	Ano
B	Ne

*Na následující otázku odpovídají pouze ti, kteří v předešlé otázce odpověděli variantou „A“. Ostatní přejdou na otázku č. 8!

7) Z jakého důvodu?

Důvod odmítnutí. Napiš prosím.

8) Mluvíte po programu o jeho tématu s třídním učitelem?

A	Ano
B	Ne

9) Dozvěděl/a ses v rámci programů primární prevence nové informace, které jsi předtím neznal/a?

A	Ano
B	Ne

10) Získal/a jsi díky programům primární prevence takové informace, abys byl/a schopen/na pomoci sobě, popř. kamarádovi v krizové situaci?

A	Ano
B	Ne

11) Chtěl/a by ses účastnit programů primární prevence v rámci školní docházky i v budoucnu?

A	Ano, chtěl/a
B	Ne, nechtěl/a

12) Kde bys hledal informace, pokud bys řešil závažný problém?

Na internetu	ANO	NE
Odborná kniha (zajdu do knihovny)	ANO	NE
Odborný časopis	ANO	NE
Zavolám do organizace, která daný problém řeší	ANO	NE
Zeptám se rodičů	ANO	NE
Zeptám se učitelů	ANO	NE
Zajdu si na besedu	ANO	NE
Oslovím kamaráda, o kterém vím, že tyto informace má	ANO	NE
Podívám se na dokumentární pořad v TV	ANO	NE

ČÁST 2

*** Nyní bychom se rádi zeptali na tvé osobní zkušenosti a schopnosti související s negativními jevy, které jsou v tomto dotazníku řešeny.**

13) Hovořili s tebou rodiče o následujících tématech? U každého tématu nám řekni, zda ano či ne.

Záškoláctví	ANO	NE
Šikana, násilí	ANO	NE
Divácké násilí	ANO	NE
Kriminalita, delikvence, vandalismus	ANO	NE
Politický a náboženský extremismus (negativní vliv politických názorů a církví směřujících k potlačení lidskosti a tolerance)	ANO	NE
Rasismus, xenofobie nesnášenlivost k jiným národům, národnostem, obava a strach z nich)	ANO	NE
Užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky)	ANO	NE
Onemocnění HIV/AIDS a další nemoci šířící se krevní cestou	ANO	NE
Poruchy příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie)	ANO	NE
Netolismus (závislost na virtuálních drogách - TV, video, PC hry, internet...) a patologické hráčství (gambling)	ANO	NE
Domácí násilí	ANO	NE
Týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání	ANO	NE

14) Mluvíš doma s rodiči o tom, co jste se spolužáky zažili na programu primární prevence?

A	Ano
B	Ne

***Na následující otázku odpovídají pouze ti, kteří v předešlé otázce odpověděli variantou „B“. Ostatní přejdou na otázku č. 16!**

15) Můžeš nám říct, proč o tom doma s rodiči nehovoříte?

Rodiče jsou příliš zaměstnaní	ANO	NE
Rodiče problematice nerozumí	ANO	NE
Již jsme s rodiči o tom hovořili	ANO	NE
Nemám zájem takové věci s nimi řešit	ANO	NE
Stejně by mi neporadili	ANO	NE
Jiný důvod	ANO	NE
Napiš:		

16) Když se na Tebe obrátí kamarád s problémem a nebudeš mu schopen pomoci, na koho ho odkážeš? U každé osoby rozhodni, zda ano či ne.

Rodiče	ANO	NE	Můj dětský lékař	ANO	NE
Prarodiče	ANO	NE	Psycholog	ANO	NE
Třídní učitel	ANO	NE	Police ČR	ANO	NE
Jiný učitel ze školy	ANO	NE	Městská policie	ANO	NE
Výchovný poradce na škole či metodik prevence	ANO	NE	Tísňová linka (zatelefonuji)	ANO	NE
Kamarád	ANO	NE	Na ty, kteří prováděli program prevence	ANO	NE

17) Pokud budeš mít ty sám nějaký problém, se kterým si nevíš rady, na koho se obrátíš?

Rodiče	ANO	NE	Můj dětský lékař	ANO	NE
Prarodiče	ANO	NE	Psycholog	ANO	NE
Třídní učitel	ANO	NE	Police ČR	ANO	NE
Jiný učitel ze školy	ANO	NE	Městská policie	ANO	NE
Výchovný poradce na škole či metodik prevence	ANO	NE	Tísňová linka (zatelefonuji)	ANO	NE
Kamarád	ANO	NE	Na ty, kteří prováděli program prevence	ANO	NE

18) Pokud bys měl/a některý z níže uvedených problémů, na koho se obrátíš s žádostí o pomoc? U každého problému prosím zakroužkuj jednu z možností.

Problém, který bych chtěl/a řešit	Někdo z rodiny	Někdo ze školy	Policista	Psycholog Lékař	Kamarád
Někdo mne okradl	a	b	c	d	e
Někdo mne šikanuje	a	b	c	d	e
Někdo mi nadává	a	b	c	d	e
Někdo mne zesměšňuje	a	b	c	d	e
Někdo se mi posmívá	a	b	c	d	e
Někdo mne pomlouvá	a	b	c	d	e
Někdo mi nabízí drogy	a	b	c	d	e
Někdo mi nabízí alkohol a cigarety	a	b	c	d	e
Někdo chce peníze	a	b	c	d	e
Někdo mne žádá o sexuální služby	a	b	c	d	e
Někdo mne přemlouvá, ať vstoupím do církve	a	b	c	d	e
Někdo mne vydírá	a	b	c	d	e
Někdo mne šikanuje na internetu	a	b	c	d	e

ČÁST 3

*** Následující otázky jsou sice osobního rázu, ale byli bychom rádi, kdybys na ně odpověděl/a podle skutečnosti. Znovu opakujeme, že dotazování je naprosto anonymní!**

19) Setkal/a jsi se někdy s některým z těchto případů rizikového chování přímo u vás ve škole?

Rasismus	ANO	NE	Rizikové sporty	ANO	NE
Šikana	ANO	NE	Rizikové sexuální chování	ANO	NE
Porucha příjmu potravy	ANO	NE	Krádeže	ANO	NE
Kouření	ANO	NE	Agresivita	ANO	NE
Pití alkoholu	ANO	NE	Gambling	ANO	NE
Užívání návykových látek	ANO	NE	Kyberšikana	ANO	NE
Vandalismus	ANO	NE	Vnucování náboženství	ANO	NE
Záškoláctví	ANO	NE	Sprejerství	ANO	NE

20) Setkal/a jsi se někdy s některým z těchto případů rizikového chování přímo mimo školu? (na hřišti, na cestě ze školy, ve sportovních či zájmových kroužcích, aj.)

Rasismus	ANO	NE	Rizikové sporty	ANO	NE
Šikana	ANO	NE	Rizikové sexuální chování	ANO	NE
Porucha příjmu potravy	ANO	NE	Krádeže	ANO	NE
Kouření	ANO	NE	Agresivita	ANO	NE
Pití alkoholu	ANO	NE	Gambling	ANO	NE
Užívání návykových látek	ANO	NE	Kyberšikana	ANO	NE
Vandalismus	ANO	NE	Vnucování náboženství	ANO	NE
Záškoláctví	ANO	NE	Sprejerství	ANO	NE

21) Kolik let ti bylo, když jsi poprvé udělal/a následující?

Aktivity	Nikdy	Méně než 11 let	12/13 let	14/15 let
Dal/a jsem si pivo (aspoň jednu sklenici)	a	b	c	d
Dal/a jsem si víno (aspoň jednu sklenici)	a	b	c	d
Dal/a jsem si tvrdý alkohol (aspoň jednu sklenici - „panák“)	a	b	c	d
Opil/a jsem se	a	b	c	d
Vykouřil/a jsem svou první cigaretu	a	b	c	d
Kouřil/a jsem cigarety pravidelně	a	b	c	d
Vyzkoušel/a jsem utišující léky nebo sedativa bez doporučení lékaře	a	b	c	d
Vyzkoušel/a jsem marihuanu	a	b	c	d
Vyzkoušel/a jsem jinou návykovou látku	a	b	c	d

22) Dopouštíš se ty sám něčeho z níže uvedeného? Prosíme tě o upřímnost.

Občas kouřím	ANO	NE
Kouřím pravidelně	ANO	NE
Občas piji alkohol	ANO	NE
Piji pravidelně	ANO	NE
Občas si dám marihuanu	ANO	NE
Pravidelně si dávám marihuanu	ANO	NE
Občas si dám jiné návykové látky	ANO	NE
Pravidelně si dávám jiné návykové látky	ANO	NE
Nechodím pravidelně do školy	ANO	NE
Mám poruchu příjmu potravy	ANO	NE
Občas hraji automaty	ANO	NE
Pravidelně hraji automaty	ANO	NE
Dělám graffiti (jsem sprejer)	ANO	NE

**23) Vědí tví rodiče (zákonní zástupci), že:
(pokud ani jednu z níže uvedených aktivit neděláš, označ kód 9!)**

Kouříš	ANO	NE	9
Piješ alkohol	ANO	NE	9
Kouříš marihuanu	ANO	NE	9
Užíváš jiné návykové látky	ANO	NE	9
Vyhýbáš se docházce do školy	ANO	NE	9
Sprejuješ	ANO	NE	9
Hraješ automaty	ANO	NE	9

24) Jak bys reagoval/a v situaci, když bys zjistil/a, že někdo z tvých spolužáků někoho šikanauje?

Okamžitě bych zasáhl/a sám/a	ANO	NE
Zavolal/a bych na tísňové volání (155, 158, 150, 112)	ANO	NE
Došel/a bych pro někoho dospělého	ANO	NE
Nijak, není to má věc	ANO	NE
Vůbec nevím, co bych dělal/a	ANO	NE

25) Jak bys reagoval/a, pokud by se šikana týkala tebe?

Okamžitě to oznámím rodičům	ANO	NE
Okamžitě to oznámím ve škole	ANO	NE
Nebudu s tím dělat nic	ANO	NE
Nechám si to pro sebe	ANO	NE
Zavolám na tísňové volání (155, 158, 150, 112)	ANO	NE
Vůbec nevím, co bych dělal/a	ANO	NE

Demografické otázky

D1. Pohlaví

1. Chlapec
2. Dívka

D2. Celý název školy

D3. Okres sídla školy